

รายละเอียดของรายวิชา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
000 232 ความรับผิดชอบต่อสังคม
2. จำนวนหน่วยกิต
3 (3-2-5)
3. หลักสูตรประเภทของรายวิชา
วิชาศึกษาทั่วไป
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้สอน
ผศ.ดร.ประกอบ มีโคตรกอง
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 1/2566 ชั้นปีที่ 2
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน
ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน
ไม่มี
8. สถานที่เรียน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
9. ครั้งที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
-

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา
 - 1) เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความรู้อัตนวิสัยพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการปกครองโดยกฎหมาย

- 2) เพื่อให้นิสิตเข้าใจเข้าใจความหมายของ “ความรับผิดชอบ” ในระบอบประชาธิปไตย ฝึกฝนให้นิสิตได้พัฒนาตนเองให้เป็น “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตยและให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้วิธีการเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติ

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้นิสิตมีความรู้หลักพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการปกครองโดยกฎหมาย เข้าใจความหมายของ “ความรับผิดชอบ” ในระบอบประชาธิปไตย ฝึกฝนให้นิสิตได้พัฒนาตนเองให้เป็น “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตยและให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้วิธีการเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติ

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

การเรียนรู้หลักพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการปกครองโดยกฎหมาย เข้าใจความหมายของ “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตย ฝึกฝนให้นิสิตได้พัฒนาตนเองให้เป็น “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตยและให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้วิธีการเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติ

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย (คาบ)	ฝึกปฏิบัติ (คาบ)	ศึกษาด้วยตนเอง (คาบ)	สอนเสริม
45	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	ตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งให้นิสิตทราบเกี่ยวกับห้องทำงาน ตารางสอนเวลาว่างในแต่ละสัปดาห์
- อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาอย่างน้อย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อกลุ่มเรียน

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. คุณธรรมจริยธรรม

1.1 คุณธรรมจริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1) เป็นผู้มีความรัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้อื่น
- 2) มีความอดทนและรับผิดชอบ
- 3) ศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

1.2 วิธีสอน

- 1) ยกตัวอย่างสอดแทรกในเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง แล้วให้นักศึกษาร่วมอภิปรายแนวปฏิบัติที่ดีและเหมาะสม
- 2) กำหนดให้นักศึกษาหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้องมานำเสนอ
- 3) ศึกษากรณีตัวอย่างจากการนำเสนอ
- 4) การให้นักศึกษาลงปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1) สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกในชั้นเรียน
- 2) สังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน การส่งงาน
- 3) ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา
- 4) ประเมินผลการนำเสนองานที่มอบหมาย

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- 1) หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- 2) หลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2.2 วิธีสอน

บรรยาย อภิปรายและการเรียนรู้แบบร่วมมือ ศึกษากรณีตัวอย่าง การวิเคราะห์กรณีศึกษา การค้นคว้าบทความข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยนำมาสรุป นำเสนอ และฝึกปฏิบัติ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ทดสอบความรู้ความเข้าใจ
- 2) สังเกตความสามารถในการร่วมอภิปราย
- 3) การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า กรณีตัวอย่าง
- 4) ตรวจผลงาน

3 ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดเชื่อมโยง สมเหตุสมผล เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในฐานะพลเมือง สามารถนำหลักการเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยไปประยุกต์ใช้

วิธีสอน

- 1) ศึกษากรณีตัวอย่างเรื่องการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย และศึกษากรณีเกี่ยวกับพลเมือง
- 2) อภิปรายกลุ่ม โดยเน้นให้อธิบายหลักการ เหตุผล และแนวคิด เช่น ปัญหาเรื่องสังคมการเมือง เศรษฐกิจ

3.2 วิธีการประเมินผล

- 1) สังเกตพฤติกรรมการแก้ปัญหา
- 2) สังเกตการร่วมอภิปราย

- 3) ตรวจสอบผลงาน

4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- 1) พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- 2) พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม
- 3) พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตาม

กำหนด

4.2 วิธีสอน

- 1) จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา
- 2) มอบหมายงานทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม
- 3) การนำเสนอผลงาน

4.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ประเมินตนเองและเพื่อน ด้วยประเด็นกำหนด
- 2) สังเกตการนำเสนอผลงาน พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
- 3) ตรวจสอบผลงาน รายงานการศึกษาค้นคว้า

5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

เรียน

- 1) ทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียนโดยการทำรายงาน การนำเสนอในชั้น

- 2) ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา
- 3) ทักษะในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- 4) ทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร
- 5) ทักษะในการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการนำเสนอผลงาน

5.2 วิธีสอน

- 1) มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- 2) ฝึกวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองและปัญหาสังคม
- 3) นำเสนอผลงานโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

- 1) สังเกตพฤติกรรมในการสื่อสาร
- 2) ตรวจสอบความเหมาะสมในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยี
- 3) ตรวจสอบผลงาน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ครั้งที่ จำนวนคาบ	ผลการ เรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	ชิ้นงาน
1 3 คาบ	1.1, 1.2 2.1 3 4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.3	1. ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	- บรรยาย - ศึกษากรณี ตัวอย่าง - กิจกรรมกลุ่ม และอภิปราย กลุ่ม - ตอบคำถามจาก กรณีตัวอย่าง - ศึกษาค้นคว้า และนำเสนอผล การศึกษา	1. สรุปองค์ ความรู้ 2. แบบฝึกหัด 3. รายงานและ การนำเสนอ
2 3 คาบ	1.1, 1.2 2.1 3 4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.3	2. กระบวนการการล่มสลายของ ประชาธิปไตย หรือ วงจรทางการเมือง ของประเทศไทย	- บรรยาย - ศึกษากรณี ตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม - ตอบคำถามจาก กรณีตัวอย่าง - ศึกษาค้นคว้า และนำเสนอผล การศึกษา	4. สรุปองค์ ความรู้ 5. แบบฝึกหัด 6. รายงานและ การนำเสนอ
3-4 6 คาบ	1.1, 1.2 2.2, 2.5 4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.3	3. หลักการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย	- บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม - ศึกษาค้นคว้า และนำเสนอผล การศึกษา	1. สรุปองค์ ความรู้ 2. รายงานและ การนำเสนอ
5 - 6 6 คาบ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.3, 2.7 3	4. ความรับผิดชอบต่อสังคม	- บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม - กิจกรรมกลุ่ม	1. สรุปองค์ ความรู้

ครั้งที่ จำนวนคาบ	ผลการ เรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	ชิ้นงาน
	4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.2			
7 3 คาบ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.4, 3 4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.2,5.3	5. นิสิตลงพื้นที่ทำโครงการความ รับผิดชอบต่อสังคมในฐานะพลเมือง	- ศึกษาการพัฒนา หลักสูตรของ สถานศึกษา - ศึกษาเอกสาร - อภิปรายกลุ่ม - นำเสนอผล การศึกษา	1. สรุปลองค์ ความรู้ 2. รายงานผล การศึกษา
8 3 คาบ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.4, 3 4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.2,5.3	6. นิสิตลงพื้นที่ทำโครงการความ รับผิดชอบต่อสังคมในฐานะพลเมือง	- บรรยาย - ศึกษาเอกสาร - อภิปรายกลุ่ม - นำเสนอผล การอภิปราย กลุ่ม	1. สรุปลองค์ ความรู้ 2. รายงาน
9 3 คาบ		สอบกลางภาค		
10 3 คาบ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.3, 2.4,2.6 3 4.1, 4.2, 4.3 5.1	7. นำเสนอผลงานการทำโครงการของ นิสิต	- บรรยาย - ศึกษาเอกสาร - อภิปรายกลุ่ม - นำเสนอผล การอภิปราย กลุ่ม	1. สรุปลองค์ ความรู้ 2. รายงาน
11-12 6 คาบ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.3,2.4 3 4.1, 4.3 5.1	8. กิจกรรมการวิเคราะห์และนำเสนอ กรณีศึกษาด้านการเมือง	- ศึกษากรณี ตัวอย่าง - ศึกษาเอกสาร - บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม	1. สรุปลองค์ ความรู้ 2. รายงาน

ครั้งที่ จำนวนคาบ	ผลการ เรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	ชิ้นงาน
			- ศึกษาค้นคว้า	
15 3 คาบ		12.หน้าที่พลเมืองโลกและพลเมือง อาเซียน	- ศึกษากรณี ตัวอย่าง - ศึกษาเอกสาร - บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม - ศึกษาค้นคว้า	1.สรุปลองค์ ความรู้ 2. รายงาน
16		สอบปลายภาค		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

งาน/กิจกรรมที่ใช้ในการประเมิน	สัปดาห์ที่	สัดส่วนของคะแนน
1. พฤติกรรมการเรียนรู้/เวลาเรียน	ตลอดภาค การศึกษา	10
2. การปฏิบัติงานเดี่ยว 2.1 สรุปลองค์ความรู้ 2.2 แบบฝึกหัด 2.3 รายงาน	ตลอดภาค การศึกษา	30
3. การปฏิบัติงานกลุ่ม 3.1 รายงาน 3.2 การทำโครงการลงพื้นที่ เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม	6 9	20 10
5. การทดสอบปลายภาค	16	30
รวม		100

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

ศ.ดร.ลิขิต ธีรเวคิน,ราชบัณฑิต.(2552).”การเมืองไทยและประชาธิปไตย”.พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพมหานคร: บริษัท มิสเตอร์ก๊อปปี้(ประเทศไทย)จำกัด

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.(2556). พื้นฐานความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย.
สำนักการพิมพ์ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

เอกสารและข้อมูลสำคัญ

-

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

แหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ต่างๆในห้องสมุดและแหล่งข่าวอื่นๆ

หนังสืออ่านประกอบ

- ประชาธิปไตยและการปฏิรูปการเมืองไทย

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลรายวิชานี้ที่จัดทำโดยนักศึกษา จากการจัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- 1) การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- 2) ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินผู้สอน และประเมินรายวิชา
- 3) ให้ข้อเสนอแนะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ผู้สอนทำเป็นช่องทางสื่อสารกับนักศึกษา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

การเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอนมีกลยุทธ์ดังนี้

- 1) การแลกเปลี่ยนสังเกตการณ์สอนของอาจารย์ประจำวิชา
- 2) ระดับผลการเรียนของนักศึกษา
- 3) การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

เมื่อได้ผลประเมินการสอน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวทางพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยการสัมมนาการจัดการเรียนการสอนการวิจัยชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

1) ในระหว่างกระบวนการเรียนการสอนมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในผลการเรียนรู้ที่วัดและประเมินผลผ่านแล้ว

- 2) ในการสอบปลายภาคให้มีการวัดและประเมินผลผลการเรียนรู้ที่สำคัญๆ อีกครั้ง
- 3) การสอบสัมภาษณ์เพื่อประมวลการเรียนรู้ในรายวิชา
- 4) การตรวจผลงานให้มีการสุ่มสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลงาน

5. การดำเนินการทบทวนและวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้นดังนี้

- 1) ปรับปรุงรายวิชาอย่างน้อยทุก 4 ปี เชื้อตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์
- 2) เปลี่ยนหรือจัดการเรียนการสอนเป็นทีมหรือแบ่งหัวข้อ/ผลการเรียนรู้ในการสอนของอาจารย์ประจำวิชานี้